

YENİ

TAŞOVA

Günlük Siyasi Mahalli Gazete

PAZARTESİ HARİÇ HER GÜN ÇIKAR Fiyatı 10 Lira

Yıl: 1 — Sayı: 64 19/5/1984 Cumartesi

Sahibi ve Yazı İşlerini Yöneten :

Ali RIZA GÜNAVDIN

Sorumlu Müdür :

Kemal CEYLAN

Dizgi ve Baskı :

YENİ TAŞOVA MATBAASI

Hüseyinaltun Pasajı Kat - 1 ☎ : 347 — TAŞOVA

Gazetemiz Basın Ahlakı Yasasına uymayı taahhüt eder.

Güzel düşün; iyi hisset; yanılma, aldanma: Ne varsa doğruluktur; doğruluk şaşar sanma!

19 Mayıs kutlanıyor

Ata'yı rahmetle analım.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nın 65. yıldönümü bugün bütün yurttta, dış temsilciliklerimizde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde törenlerle kutlanıyor.

Gezici röntgen verem tarama ekibi geldi.

Perşembe günü Sağlık Bakanlığından Gezici Röntgen Tarama Ekibi ilçemize gelerek, Esnaf ve sanatkarlar, öğretmenler ve dispanserlere kayıtlı hastaların ev halkının akciğer filmle-rini çekti.

Halk Eğitimi Salonunda yapılan çekimler, bugün saat 12.00'ye kadar sürecek ve film sonuçları Sağlık Ocağı kanalı ile ilgililerine bildirilecek.

Bu gece Nöbetçi Eczane

MERKEZ

Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, Mustafa Kemal Atatürk'ün Kurtuluş Savaşını başlatmak için 65. yıl önce bugün Samsun'a çıkmıştı.

Bayaam dolayısı ile ilçemizde de tüm işyerleri ve resmi daireler bayraklar donatıldı.

Taşova Lisesi ve İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin bir kaç gündün beri prova-larını yaptığı sportif gösterilerinin de sunulacağı bayram töreni lise bahçesinde yapılıyor.

İlçemiz Emniyet Başkomiserliğine Ali Akdoğan atandı.

İlçemiz Emniyet Başkomiserliğine yeni bir atama yapıldı.

Kütahya Emniyet Amirliğinde görevli Başkomiser Ali Akdoğan, önceki gün ilçemize gelerek göreve başladı.

Kendisine hoşgeldin der, başarılar dileriz.

Matbaamızda çalıştırılmak üzere MÖRETTIP aranıyor.

Tel : 347 - TAŞOVA

Lise Öğrecilerinin bu akşam sahneye koyacağı «Reis Bey» hakkında Ömer Apaydın'la bir söyleşi:

19 Mayıs gecesinde Taşova Lisesi öğrencileri bir tiyatro eseri-ni sahneye koyacaklar: «Reis Bey». Necip Fazıl'ın ünlü tiyatro eseri. Okuyucularımızın bu tiyatro çalışmasıyla ilgili bilgi edinebilmeleri için «Reis Bey»in sahneye konmasında büyük emeği geçen Ömer APAYDIN hocamızla bir sohbet yaptık:

Yeni TAŞOVA- Sayın Ömer Apaydın, 19 Mayıs'ta niçin bir eğlence programı değil de bir tiyatro eseri sahneye koyuyorsunuz?

Ö. APAYDIN- 19 Mayıs, gençliğin bayramıdır. Gençlik, devamlı hoş vakit geçirecek, eğlence yapacak değildir. Nesillerin temelini oluşturduğuna göre, kendisine yön verecek kafa yapısını da bulmak zorundadır gençlik. Bu nedenle her zaman yapılanın dışına çıkarak bir sanat eseri ortaya koymak istedim.

Yeni TAŞOVA- Çalışmalarınız nasıl başlayıp nasıl gelişti?

Ö. APAYDIN- Çalışmalarım öğretim yılı başında temsil ve müsamerelerle kolu rehber öğretmenliği görevini üstlenmekle başladı. Ancak «Reis Bey» üzerinde ciddi çalışmamız mart ayına rastlar. Tiyatro için önce oyuncular seçmek en önem-

li iş. Bunları tesbit ederken büyük zorluklarla karşılaştım. Her şeye rağmen bu zorlukları aşarak bugüne gelebildik.

Yeni TAŞOVA- Karşılaştığınız zorluklar nelerdi? Ve sizce bir tiyatro eserinin sahneye konması için ne gibi altyapı organları bulunmalıdır?

Ö. APAYDIN- Seyirci için eser sanki hazır bir şekilde sahneye konulmuştur. Eleştirilirken ön hazırlıklar düşünülmeyişi için yüzeysel fikirler ortaya atılıp birtakım olumsuzluklar sergilenecektir. Halbuki bir tiyatro eserinin ortaya konması kolay bir iş değildir.

Bir tiyatro için zaman geniş olacak, kostüm malzemeleri, dekor malzemelerinin yerlerinde olması gerekecek. Biz en çok çalışma zamanı bulamamaktan sıkıntı çektik. Öğrenciyi dersten alamıyorsunuz. Alsanız bile dersi aksıyor. Ders saatleri dışında çalışma yapıyorsunuz, bu kez öğrencinin özel sorunları, derse hazırlanma çalışması ve kendine göre birtakım mazeretleri karşınıza çıkıyor. Bunların ötesinde tiyatro yöneticisi disiplini sağlayacak, rolü takip edecek, kostüm ve dekor malzemelerini temin etmeye çalışacak, suflörlük yapacak, sah-

neyi ayarlayacak, yani her derde deva cinsinden aspirin görevi yapacak. Fakat biz bütün bu olumsuzluklar karşısında eğilmedik, dize gelmedik.

Yeni TAŞOVA- Öğrencilerin tiyatro yeteneği ve başarıları hakkında şimdiden ne söyleyebilirsiniz?

Ö. APAYDIN- Önce şunu belirtiyim ki, bu amatör bir çalışmadır. Oyuncularımızın hepsi ilk defa sahneye çıkacaklardır. Mümkün olduğu kadar öğrencilerin sahnede kendilerine verilen görevi en mükemmel şekilde yapmaya çalışacaklarına eminim. Mutlaka birtakım hatalar söz konusu olabilir. Ama imkânsızlıklar ortamında böylesine hazırlanmış bir tiyatro eserinde birtakım hatalar gözardı edilecektir. Öğrenciler, sahneye ilk defa çıkmalarına rağmen istekli ve mükemmel olma gayreti içerisindedir. Bu azim ve gayretleri onları başarıya ulaştıracaktır. Doğrusu, durumun ne olacağını 19. 5. 1984 günü hep beraber göreceğiz. Öğrencilerime sonsuz güven duyuyorum.

Yeni TAŞOVA- «Reis Bey» niçin seçtiniz? Ve Reis Bey'in seyirciye vermek istediği mesaj nedir?

90* (Bona 9: 2. de)

ŞİİR KÖŞESİ

Tevbeye gel!

Dünyaya mağrur kişi
Tevbeye gel tevbeye.
Uçmadan gönül kuşu
Tevbeye gel tevbeye.

Sakalina iyi bak
Kara iken oldu ak
Dünya sana kurdu fak
Tevbeye gel tevbeye

Yüce kıyamet kopa
Düz ola dere tepe
Niceler yoldan sapa
Tevbeye gel tevbeye

Uça gide can dahl
Kala kala ben dahl
İlyas Yıldırım sen dahl
Tevbeye gel tevbeye

İlyas YILDIRIM
İmam-Hatip Lisesi

Hocam

Okullar açıldı, başladı dersler
Ders yılı imtihanlara üstüste girdim
Birleri, ikileri kalbinden vurdum
Ölmüş notları vermeyin Hocam.

Kara tahtanın önü mekânım oldu
Sekizler dokuzlar hep kayıp oldu
Baksana halime bir beter oldu
Zor soruları bana sormayın hocam

Ah şu dersler içimi yaktı
Hele matematik canımı yaktı
Geldi benim için ölüm vakti
Zor sorular sormayın hocam.

Devamlı gireriz ders ners üstüne
Bilmem bazı hocaların kastı ne
Birde talebe oldum için aksine
Gel bu halime çare bul hocam
Bir pazar gelir hemencecik biter
Söyleyin hocam okullar ne zaman biter
Oğlum Mehmet yazma yeter
Bana da karne yazıldımı Hocam.

Mehmet AYTAŞ

Bahar

Bu Mayıs da karanlık
Sevdamızdan yine ayrınız
Sislerle kaplı seherimiz
Yine yeşile boyanır ağarır mı
Yine allanır aklanır mı
Ey Rabbim kararan baharımız

Kadir Ünal

HİKÂYE

İdris Sayar

ADALET AŞKI

(5)

Ali Osman Çavuş buna bir manâ veremedi. Başını iki tarafa salladı. Bir müddet düşündü. O anda çocukları aklına gelmişti. Kış düşündü. Ne yapacağını, ne söyleyeceğini şaşırılmıştı, yüzü birdenbire sarardı.

-Evet! dedi karşı koyuyom. Çocuklarımı kışın sen mi doyuracan, onların ekmeğini sen mi verecen, halimiz nic'olur kış boyu?

Bu sözler tahsildarın suratında şamar gibi patlamış, şaşkına dönmüştü. Hemen toparlanıp, Jandarma Çavuşuna ve muhtara dönerek:

-Duydunuz değil mi? Bu adam vergisini vermeyecekmiş, devlete karşı koyuyormuş. Çavuş, bu adamı yakalayıp, kasabaya götürceksiniz. Hakkında takibat açılın, dedi.

Aniden olanlar olmuş, herkes af allamıştı. Rus Harbinde, Sakarya'da düşmana karşı harb edip büyük kahramanlıklar gösteren Ali Osman Çavuş, o yıl ki vergisini veremediği için jandarmalar tarafından yakalanarak kasabaya götürülecekti. İki kolu yanına sallanmış, dizlerinin bağı çözülmüş gibiydi. Koca Ali Osman Çavuş, bu hallere de mi düşecekti. O an boğazını kesseler kan akmayacaktı... damarları öylesine donmuştu. Toparlanmak istedi. Çaresizdi.

(DEVAMI VAR)

Röportaj

Ö. APAYDIN- Bu suale cevap vermek zor bir iş. Galiba amacınız beni terletmek.. «Reis Bey» niye seçtik? Zaman zaman benim de kendime sorduğum bir soru. Sanıyorum niye seçtiğimin cevabını seyreici daha iyi görecekler.

«Reis Bey» bir topluma hitap ediyor. Toplumun içindeki herkese. Bizi bize anlatıyor. Her gün acısını çektiğimiz genç kızlarımızın delikanlılarımızın, diğer bir tabirle gençliğimizin nasıl dejenere olduğunu gösteriyor bize. «Reis Bey»de köylünün çilesi, memurun kadri ve toplumun keneleri durumundaki yankesici ve karaborsacının imtiyazlığı, analarımızın şefkati, şehirliliğin çarpıklığı, bir ipek kozası gibi içiçe ağ oluşturuyor. «Reis Bey» izlenildiği zaman görülecektir ki, «Reis Bey»in dramı ser-

gileniyor. Bu dramla çarpıklıkların reçetesi sunuluyor. Zehir, bala dönüşüyor. İnsanlığın çıkmazlardan kurtuluşunun ilacı sembolleştiriliyor.

Yeni TAŞOVA- Bir tiyatro eserini seyreden seyircinin nasıl davranması gerekir?

Ö. APAYDIN- Ne yazık ki en büyük problemlerimizden biri de seyirci sorunu. Bizim seyircimiz bir tiyatro oyununda çocuğunu eğlendirmek, boş vakit geçirmek, görüşemediği kişilerle görüşmek istercesine bir tavır içerisinde.. Oysa ki, tiyatronun anlaşılabilmesi için kesinlikle salonda sükunet temin edilmelidir. Sükunet için ise seyircinin birbiriyle sohbet etmemesi, kuruyemiş vb. einsten yiyeceklerin yenmemesi, özellikle çocukların salona getirilmemesi gerekir.

Yeni Taşova-Sohbe-

(Baştarafı s. 1. de)
timize ekleyeceğimiz bir husus var mı?

Ö. APAYDIN- Bu vesile ile, halkımızın, «Bir adam yaratmak», «Çöle İnen Nura», «İdeolojya Örgüsü», «Çile», «Kafa Kağıdı», «O Ben», «Bâbü'lî», «Yunus Emre», «Ulu Hakan Abdülhamit Han», «Sultan Vahidüddin», «Doğru Yolun Sapık Kolları» gibi eserleriyle yakından tanıdığı, sanatın doruğunda edebiyete 25.5.1983 tarihinde göç eden (Allah'ın rahmeti üzerine olsun) Necip Fazıl Kısakürek'in «Reis Bey» adlı tiyatro eserinde görev almış öğrencilerime teşekkür eder, başarılarının devamını Cenâb-ı Allah'dan niyaz ederim. Ayrıca bana, bu sohbet fırsatını sağlayan Yeni Taşova Gazetesi'ne teşekkür ederiz.

Yeni TAŞOVA- Biz de teşekkür ederiz.

İNCELEME—ARAŞTIRMA

Türk Dili'nin
Tarihi GelişimiÖzgür Özdemir
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

—44—

SERVET-İ FÜNUN DEVRİ TÜRKÇESİ

Servet-i Fünun edipleri, divan edebiyatının önemli noktalarından olan, bir mânânın bir mısra ve beyitte bitecek kâidesini kırarak, cümleleri mısralar ve beyitler içinde devam ettirdiler, gerektiği zaman da cümleyi mısranın ortasında bitirmek suretiyle nazmı nesre yaklaştırdılar. Sözlüklerden birçok eski kelimeleri bulup aktardılar. «garam şegaf tıraje» gibi. Üretme yolu ile eski köklerden yeni kelimeler yaptılar. «Kamer'den mukmur», «şems'ten müşemmes», kevkeb'den müvekkeb» v.b. gibi. Eski kelimelerden yeni tamlamalar yaptılar: «Havf-ı siyâh», «saât-ı semen-fam» v.b. gibi Eski ama, o zamana kadar kullanılmayan kelimelerle yeni tamlamalar yaptılar: «Karha-i hayat», «inkisar-ı hayal», «kalb-i meftur», «deyal-i girizan» v.b. gibi. Tamlamalardaki değişikliği sağlamak için o zaman «vasf-ı terkihi» denilen yeni bileşik sıfatlar yaptılar: «Tehi-baht», «ebet-zinde», «semâ-karin», «zekâ-şiken» vb. gibi O zamana kadar dilimizde olmayan kimi deyimleri de Fransızcadan çevirerek, dilimize mâletttiler: «El sıkınak», dest-i izdivacı talep etmek», hayat yaşamak» v.b. gibi.

C-FECR-i ÂTİ DEVRİ TÜRKÇESİ

Edebiyat-ı Cedide topluluğun 5 Aralık 1901'de dağılması ile, ilk edebi hareketler durmuş sayılmaz. 1908 yılına kadar devam eden bir tesirin vücuda getirilmesi başarılmıştır. II.Meşrutiyetin ilânı ile edebi hareketlerde bir canlanma görülür. Daha evvel kapatılan Servet-i Fünun dergisi etrafında, yeni bir gençlik nesli toplanarak kendilerine Fecr-i Âtî ismini verdiler. Bu topluluğu teşkil eden en mühim şahsiyetler; Ahmet Râsim, Ahmet Samim, Tahsin Nahid, Emin Bülend, Mehmet Behçet, Cemil Süleyman, Hamdullah Suphi, Fuad Köprülü, Refik Halid, Yapup Kadri, Fazıl Ahmet, İzzet Melih, Şehabettin Süleyman ve Servet-i Fünundan katılan Fâik Ali ve Celâl Sahir'den meydana gelmiştir.

Fecr-i Âtî (geleceğin tadı ismini veren o devrin genç sanatçıları, Fecr-i Âtî Encümen-i Edebîsi Beyannâmesi» başlığı altında yayınladıkları bildiride dikkate değer cümleler taşıyordu. Fecr-i Âticiler şöyle diyorlardı:

(Devamı Var)

Sosyal-Kültürel ve Ekonomik yönleriyle

TAŞOVA

(KASABA, KÖY VE MEZRALAR)

— 16 —

Balıca Köyü (6)

6- GELENEK ve GÖRENEKLER :

Köy insanları geleneklerine bağlıdır. Ancak bu bağlılık yeniye karşı ters tepki göstermelerini sağlamaz. Yeniye kolayca kabul eden ve çağın gelişimine ayak uydurabilen bir yapıdadır.

ÇERMİK

1- Suyu kükürtlüdür. Romatizmalı hastalara suyu iyi gelmektedir. Çevreden bu çeşit hastalar buraya gelirler. Geldikleri zaman adak olarak tavuk keserler, pilâv yaparak yerler. Ayrıca çermik suyu ile yıkanılır; ve dilek dileyerek ağaca çaput bağlarlar.

2- BEŞİK KAYA :

Kayanın içi oyuktur ve beşiğe benzemektedir. Adını da buradan alır. Çocuğu olup da yaşamayanlar burayı ziyarete gelir. Kayanın sahibi olan kişi gelen karı-kocayı «Bunların dölü durmuyor, inşallah durur.» diyerek kayanın etrafında üç defa dolandırır. Çocuk durursa koyun adanır ve dualar okunur.

Eğer çocuk yaşarsa buraya tekrar gelinir ve önceden adanan adak kesilir. Kesilen koyunun eti kayanın sahibine verilir, o da bu eti çevre halka dağıtır.

Çocuk kız olursa, Kaya Hanım, erkek olursa Kaya, Kayabey, Kaya Ahmet isimleri verilir. Bu sayede çocuk sahibi olduklarını söyleyen aileler vardır.

7- KÖYDEN YETİŞEN BÜYÜKLER :

Balıca köyü insanları, yetiştirdiği ve ülke kalkınmasının hizmetine sunduğu evlâtlarıyla öğrenmektedir. Gerçekten de bunların sayısı çevre köylere nazaran oldukça fazladır. Bunların sayısını şöyle sıralayabiliriz :

1 Doktor, 1 hakim, 2 mühendis, 1 noter, 1 asistan, 1 iktisatçı, 1 idareci, 1 komiser. 3 müfettiş, 1 Sağlık müdürü, 2 astsubay, 1 polis, 20 öğretmen, 8 hemşire ve ebe, 20 devlet memuru olmak üzere toplam 64 kişi değişik kademe ve görevlerde çalışmaktadır. Bu sayı her geçen gün artarak devam etmektedir.

KOOPERATİF :

1963 yılında Öğretmen Mehmet Önder'in öncülüğünde Balıca Köylüleri Kalkınma Kooperatifi'ni kurmuşlardır. Kuruluşundan sonra hızlı bir gelişim içerisine giren kooperatif, kendilerine tanınan yurtdışına işçi gönderme kontenjanından da yararlanarak yurtdışına işçi göndermeye başlamış, bu olay kuruluşun gelişimini daha da hızlandırmıştır.

Ortak sayısı 300'ü aşan kuruluş, Taşova İlçesine de bir şube açarak, ilçede civciv makinesi kurmuştur. Köylünün tarım çalışmalarına yardımcı bulunmuş, bunun için bir traktör ile harman sürme makinesi (Batoz) satın almıştır. Köylülere önderlik ederek tavukhane açtırmıştır. Ayrıca ulaşım için bir de Land-Rover Jeep satın almıştır. Fakat sonraları aynı gelişimi gösteremeyen kooperatif, yavaş yavaş gerilemiş, borçlarını ödeyebilmek için mevcut mal varlıklarını satmaktan başka çare bulamamıştır. Bugün elde sadece tavuk kümesinden başka bir mal varlığı yoktur. İstatistiklerde adı vardır ama kendisi dağılmış durumdadır.

Kuruluşun köye yaptığı katkılar çok büyüktür. Özellikle yurtdışına işçi göndermeyi köydeki işsizlik sorununu büyük ölçüde çözümlenmiştir.

(Devamı var)

**İLÇEMİZDEN HERGÜN KALKAN
OTOBÜSLER****AMASYA TUR**

Ankara	Gündüz	11.00
"	Gece	22.30
İstanbul		18.00
Bursa-Balıkesir		17.30
İzmir		16.00

ŞİRİN-MİSTUR

Samsun		8.15
Ankara	Gündüz	11.00
"	Gece	22.30
E.şchir-Bursa-Balıkesir		18.00
İzmir		17.00
İstanbul		17.30

ERTUR

Samsun		8.00
"		8.15
Ankara		22.00
İstanbul		16.30

GÜVEN SEYAHAT

Erzincan-Erzurum	22.30
------------------	-------

ERBAA SEYAHAT

Ankara	Gündüz	10.00
"	Gece	22.00
İstanbul	Gündüz	16.30
"	"	17.00

KOYUNCUOĞLU

Samsun	7.30
"	9.30
Turhal	9.00

Yeni TAŞOVA

Günlük Mahalli Siyasî Gazete
İlân Târifesi

Resmî ilânların tek sütunda santimi 300 TL.
Tapu teşkil, lera ve tüzük ilânlarının tek sütun
da santimi 100 TL. dir.

Kongre ilânları 4000 TL.
Doğum ve teşekkür 750 TL.
Zâyi ilânları 750 TL.

ABONE TARİFESİ

Yurtiçi 6 aylık 2500 TL.
" 12 " 4000 TL.
Yurtdışı 6 aylık 4000 TL.
" 12 aylık 7500 TL.

Gönderilen yazılar yayınlansın veya
yayınlanmasın geri iade edilmez.

Lüzumlu Telefonlar

Kaymakamlık	1
Savcılık	3
Emniyet	38
Jandarma	37
Sağlık Ocağı	18
İtfaiye	O
Belediye	6
Müftülük	29
TEK	213
Vergi Dairesi	306

Matbaamızda çalış-
tırılmak üzere MÜ-
RETTİP aranıyor.
Tel : 347-Taşova

**Gazetenizi okuyun
okutun, abone
olun.****Duyuru**

MATBAAMIZDA
yetiştirilmek üzere
12-17 yaşları ara-
sında ilçemizde o-
turan bir çirak ara-
nıyor.

Kim ne kadar vergi verdi?

(Dünden devam)

Rahmi Şen	Nakliye	78.107
Mehmet Denizli	Züccaciye	47.520
Nâfi Denizli	"	47.520
Neşat Öztürk	Nakliye	34.020
Yaşar Kiriş	"	35.964
Kadir Aytaç	Beyanda bulunmadı	
Uğur Şahin	G.M.S.İ	7.128
Osman Onat	Nalburiye	223.157
Halil Gündoğdu	"	223.805
Kaşif Ermiş	Beyanda bulunmamıştır.	
Musa Günaydın	"	
Siddika Uusal	"	
Hanife Öztürk	"	
Turan Kop	Kasap	159.231
Rumi Eren	Celep	
Engin Kara	Fırıncı	234.390
Yenal İmrol	Nakliye	34.020
Mümin Yılmaz	Nakliye	75.363
Hayri Ümit		
Ahmet Aydın	Z. Gelir	28.925
Hasan Bülbül	Nakliye	24.558
İsmet Uysal	Zahire	27.890
Cemal Demir	Beyanda bulunmamıştır.	
Mehmet Demir	Mobilya	42.017
Erdogan Ceylan	Nakliye	79.053
Mustafa Kağnıcı	Beyanda bulunmamıştır.	
Remzi Kaplan	"	

(Devamı var)

Yeni Taşova Matbaası

Hizmetinizde olmaktan kıvanç duyar.

Gazete — Dergi — Kitap

DAVETİYE

Kartvizit - Kartadres - Herlür Bayram tebriği Başlıklı Zarf
Başlıklı kâğıt

FATURA

Günlük Parekente Satış Fişi — Sipariş Fişi

Doğum-Ölüm kâğıtları - Nüfus kâğıt örnekleri
İkametgâh, İyihal kâğıdı

Dernek ve Kooperatif makbuz ve kâğıtları

..ve Bilumum matbu evrak tekrenk ve renkli
olarak itina ile yapılır.

MATBAAMIZ OTOMATİK BASKI
MAKİNALARIYLA EMRİNİZDEDİR.

ADRES : Hüseyinaltun Pasajı Kat: 1

Telf : 347 — TAŞOVA